

Nr 74.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för förre vice korpralen Nils Edor Knapasjö från viss betalningsskyldighet; given Stockholms slott den 14 februari 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Vennerström anför:

Den 21 augusti 1935 beordrades dåvarande vice korpralen vid Göta trängkår Nils Edor Knapasjö att föra en av kåren inlejd personautomobil från kårens tillfälliga förlägningsplats vid Torpa till Skövde. I en vägkurva kolliderade automobilen med en vid sidan om vägen befintlig telegrafverket tillhörig telefonstolpe, därvid telefonstolpen avbröts samt skador uppstodo å automobilen.

Inför regementskrigsrätten vid Göta trängkår anställdes sedermera åtal mot Knapasjö för vållande till sammanstötningen.

Genom utslag den 3 september 1935 prövade regementskrigsrätten rättvist att, då i målet förekomna omständigheter måste anses giva vid handen, att Knapasjö vid infarten till kurvan ådagalagt vårdslöshet genom att underlåta att nedbringa automobilens hastighet så som behörig hänsyn till trafiksäkerheten krävt, döma Knapasjö dels, jämlikt 130 och 131 §§ strafflagen för krigsmakten, för vårdslöshet i fullgörande av tjänsteplikt att undergå disciplinstraff av vaktarrest i tre dagar och dels, jämlikt 2 §, 8 § 2 mom. och 16 § 2 mom. vägtrafikstadgan, för vårdslös framfart till tio dagsböter, envar fastställd till två kronor, vilka böter skulle tillfalla kronan. Tillika förpliktade krigsrätten Knapasjö att ersätta kronan dels åkomna skador å automobilen med 557 kronor 43 öre och dels kostnader för uppsättande av ny telefonstolpe med 82 kronor 63 öre, eller tillhoppa 640 kronor 6 öre.

Genom utslag den 29 oktober 1935 fann krigshovrätten, varest Knapasjö anført besvär, skäl ej vara anført, som föranledde ändring i krigsrättens utslag. Jämlikt 30 kap. 6 § 2 mom. rättegångsbalken ägde Knapasjö icke rätt att fullfölja talan mot krigshovrättens utslag.

I en av *chefen för västra arméfördelningen*, jämte eget utlåtande samt yttrande av *chefen för Göta trängkår*, den 22 november 1935 överlämnad ansöknings har Knapasjö anhållit att bliva befriad från den honom på grund av krigshovrättens utslag åliggande ersättningskyldigheten.

Kårchefen har därvid anført, att Knapasjö avgått ur tjänst vid kåren den 1 november 1935 samt att då innehölls hans å postsparbanken insatta medel ävensom avlöningsmedel, tillhoppa 228 kronor 70 öre. Enär Knapasjö för att kunna skapa sig en framtid på det civila arbetsfältet vore i behov av sina under tjänstetiden gjorda besparingar, tillstyrkte kårchefen ansöknings.

Arméfördelningschefen har, då Knapasjö icke ägde andra tillgångar än förenämnda innehållna medel, tillstyrkt ansöknings.

I utlåtande den 7 januari 1936 hava *arméförvaltningens intendents- och civila departement* yttrat, bland annat, följande:

Såsom skäl för efterskänkanden av förevarande art hade åberopats bland annat, att den ersättningsskyldige saknade utmättningsbara tillgångar och hade stor försörjningsplikt, att ett kvarstående av ersättningsplikten skulle verka nedtryckande på den ersättningsskyldige, att den vårdslöshet eller försummelse, som givit upphov till ersättningsskyldigheten, icke varit att anse såsom grov, att, därest kronan haft sin genom den ersättningsskyldige befattningshavarens försummelse skadade eller förstörda egendom försäkrad, kronan skulle av försäkringsgivaren hava utbekommit den ersättning, som befattningshavaren ålagts utgiva, under det befattningshavare vid fall, då grov vårdslöshet icke förelegat, jämlikt bestämmelserna i 25 § i lagen den 8 april 1927 om försäkringsavtal, varit befriad från skyldighet att regressvis utgiva motsvarande ersättningsbelopp till försäkringsgivaren.

Vad förevarande fall beträffade, syntes av den Knapasjö ådömda bestraff-

ningen att döma, vaktarrest i tre dagar samt 10 dagsböter à 2 kronor, den av honom ådagalagda vårdslösheten icke hava varit grov. Därest kronan under inlejnningstiden hållit den av Knapasjö framförda automobilen vagnskadeförsäkrad, skulle den kronan förorsakade skadan hava ersatts av försäkringsgivaren, utan att denne ägt regressrätt mot Knapasjö.

Nu angivna förhållande syntes departementen innefatta ett i och för sig vägande billighetsskäl till förmån för, att Knapasjö befriades från den honom ålagda ersättningsskyldigheten. Detta i förening med, att Knapasjö saknade utmättningsbara tillgångar till det utdömda beloppets fulla gäldande, syntes departementen motivera ett efterskänkande av kronans ifrågavarande fordran.

Vidare hava departementen ansett, att den skada, som vid sammanstötningen åsamkats telegrafverket, borde — vid bifall till ansökningen — ersättas av lantförsvarets anslag till extra utgifter.

Slutligen har *statskontoret* i utlåtande den 5 februari 1936 anfört, bland annat, att vad av intendents- och civila departementen yttrats syntes statskontoret utgöra tillräckliga skäl för efterskänkande av statsverkets ifrågavarande fordran hos Knapasjö. Statskontoret tillstyrkte alltså, att Kungl. Maj:t måtte i proposition till riksdagen föreslå, att kronans fordran hos Knapasjö måtte få efterskännas och vederbörliga avskrivningsåtgärder vidtagas i lantförsvarets räkenskaper.

I anslutning till vad myndigheterna sålunda anfört finner jag mig böra tillstyrka, att Knapasjö befrias från ifrågavarande ersättningsskyldighet å 640 kronor 6 öre, och torde riksdagens medgivande härtill böra inhämtas. *Departements-
chefen.*

Till av intendents- och civila departementen väckt fråga om anvisande av medel från lantförsvarets anslag till extra utgifter för beredande av ersättning åt telegrafverket för kostnaderna för uppsättande av ny telefonstolpe, torde jag få återkomma, sedan riksdagens beslut i ärendet föreligger.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre vice korpralen Nils Edor Knapasjö må befrias från honom jämlikt krigshovrättens utslag den 29 oktober 1935 åliggande skyldighet att till kronan utgiva skadestånd med 640 kronor 6 öre,

samt att vederbörliga avskrivningsåtgärder må vidtagas i lantförsvarets räkenskaper.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Broberg.